

نام و نام خانوادگی: .....
 مقطع و رشته: یازدهم انسانی
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۶/۴ تهران
 دبیرستان غیردولتی سرای دانش
آزمون پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

نام درس: علوم و فنون ادبی ۲
 نام دبیر: سرای دانش
 تاریخ امتحان: ۱۶ / ۱۰ / ۱۴۰۲
 ساعت امتحان: ۰۰ : ۸ : صبح / عصر
 مدت امتحان : ۸۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر		نمره به عدد:	نمره به حروف:	نمره به عدد:	نمره به حروف:
		نام دبیر:	تاریخ و امضاء:	نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
شماره	سؤالات				
۱	آرایه های ادبی				
۱.۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف. وقتی شاعر به جای چشم، کلمه نرگس را به کار می برد علاقه این مجاز.....است. ب. در تشبیه فشرده فقط دو رکن ..... و ..... می آید.				
۱.۵	کلمات مجاز را در عبارات زیر مشخص کنید و بنویسد مجاز از چیست. الف. برو ای گدای مسکین در خانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را ب. دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی / تو از این چه سود داری که نمی کنی مدارا ج. سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی / چه خیال ها گذر کرد و گذر نکرد و خوابی				
۲.۲۵	ارکان تشبیه را در ابیات زیر مشخص کنید و بنویسید که تشبیه فشرده است یا گسترده؟ (ذکر یک تشبیه برای هر بیت کافی است) الف. او را خود التفات نبودی به صید من / من خویشتن اسیر کمند نظر شدم ب. تو دی ماهی و آن دلبر بهار است / رسیدنتان به هم دشوار کار است				
		تاریخ ادبیات			
۰.۷۵	صحیح و غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید. الف. نجم الدین رازی معروف به نجم کبری از عارفان وارسته و منشیان و نویسندگان توانا بود. ب. حاشیه نویسی به اسلوب پیچیده بر تاریخ های قدیمی در دوره عراقی رایج بوده است. ج. به علت کشته شدن یا متواری شدن دانشمندان و نابودی کتابخانه ها ضعف و انحطاط فکری در سبک عراقی دیده می شود.				
۲.۵	جاهای خالی زیر را با کلمات مناسب پر کنید. الف. سبک بینابین و ..... به تدریج از سبک.....فاصله گرفتند و سبک عراقی کم کم پدید آمد. ب. ....مداح جلال الدین خوارزمشاه به دست مغولان در اصفهان کشته شده است. ج. نمونه نثر ساده در سبک عراقی کتاب..... و ..... است.				
		جدول زیر را پر کنید. (ذکر یک کتاب برای هر شاعر یا نویسنده کافی است)			
۱.۵	نام شاعر یا نویسنده	نام کتاب	توضیحات		
			از مورخان مشهور است که کتاب او درباره تاریخ پیامبران و خلفی چهارگانه و خلفای بنی عباس و تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ است.		
			از نویسندگان قرن نه که کتابش را به تشویق امیر علی شیر نوایی نوشته است.		

	نویسنده معروف قرن هفت که نخستین اثر در علم عروض و قافیه و بدیع و نقد شعر را دارد.			
۷	مشخص کنید از لحاظ ویژگی های فکری هر کدام از دو بیت زیر مربوط به کدام دوره (عراقی یا خراسانی) است؟ دلیل خود را بنویسید. الف. در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود/ کان شاهد بازاری وین پرده نشین باشد ب. عقل رهبر ولیک تا در او/ عشق تو می برد تو را سوی او			
	وزن شعر			
۸	شعر زیر از تکرار چهار بار رکن.....تشکیل شده است . «ای ساربان آهسته ران کارام جانم میرود/ وان دل که با خود داشتیم با دلستانم می رود»	۵/.		
۹	کدام بیت زیر از تکرار چهار بار مفتعلن تشکیل شده است. الف. الا یا ایها الساقی ادرکاسا و ناولها / که عشق آسان نمود اول ولی افتاد مشکل ها ب. کرده گلو پر ز باد قمری سنجاب پوش/ کبک فرو ریخته مشک به سوراخ گوش ج. یار مرا غار عشق جگر خوار مرا/ یار تویی غار تویی خواجه نگه دار مرا د. هر که چیزی دوست دارد جان و دل بر وی گمارد/ هر که محرابش تو باشی سر ز خلوت بر نیارد	۵/.		
۱۰	وزن اشعار زیر را بنویسید و پایه های آوایی آن را مشخص کنید. الف. به گیتی هر کجا درد دلی بود/ به هم کردند و عشقش نام کردند ب. چه خوش صید دلم کردی بنام چشم مستت را/ که کس آهوی وحشی را از این خوشتر نمی گیرد ج. اسیرش نخواهد رهایی ز بند/ شکارش نجوید خلاص از کمند	۳		
	درک ادبی			
۱۱	شعر زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد / یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد از لعل تو گر یابم انگشتری زنهار / صد ملک سلیمانم در زیر نگین باشد غمناک نباید بود از طعن حسود ای دل / شاید که چو وابینی خیر تو در این باشد هر کو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز / نقشش به حرام ار خود صورتگر چین باشد جام می و خون دل هر یک به کسی دادند / در دایره قسمت اوضاع چنین باشد آن نیست که حافظ را رندی بشد از خاطر / کاین سابقه پیشین تا روز پسین باشد الف. قالب شعر زیر چه قالبی است؟ ب. با توجه به ویژگی های فکری این شعر مربوط به سبک خراسانی است یا عراقی؟ دلیل خود را توضیح دهید ج. دو مورد از ویژگی های زبانی شعر زیر را نام ببرید؟ د. در بیت چهار یک واژه مشتق بیابید؟ ه. تخلص شاعر در کدام بیت آمده است ؟ و. شاعر شعر بالا در چه قرنی می زیست و در اشعارش تحت تاثیر کدام یک از شعرای قرن خود بود؟ ز. زبان طنزآمیز که در اشعار شاعر شعر بالا دیده می شود در آثار کدام نویسنده هم دوره او دیده می شود؟			
۱۲	نثر زیر را بخوانید و به سوالات پاسخ دهید دایه ابر بهار را گفته تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. (گلستان) الف. یک نمونه تشبیه فشرده در متن بالا بیابید ب. اثری که در قرن نه به تقلید از اثر بالا نوشته شد چه نام داشت؟			

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ..... تهران

دبیرستان غیر دولتی سرای دانش

کلید سؤالات پایان ترم نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۲

ناهم درس: علوم و فنون ادبی ۲

ناهم دبیر: سرای دانش

تاریخ امتحان: ..... / ..... / ۱۴۰۲

ساعت امتحان: ..... صبح / عصر

مدت امتحان: ..... دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف. شباهت ب. مشابه و مشابه به	
۲	الف. نگین: مجاز از انگشتر ب. عالم: مجاز از مردم عالم ج. سر: مجاز از فکر	
۳	الف. کمند نظر: نظر: مشابه کمند: مشابه به فشرده اضافی ب. تو: مشابه دی ماهی: مشابه به فشرده غیر اضافی آن دلبر: مشابه بهار: مشابه به فشرده غیر اضافی	
۴	الف. غلط ب. غلط ج. صحیح	
۵	الف. آذربایجانی - خراسانی ب. کمال الدین اسماعیل ج. مرصادالعباد و طبقات ناصری	
۶	تاریخ گزیده - حمدالله مستوفی تذکره دولتشاه - دولتشاه سمرقندی المعجم - شمس قیس رازی	
۷	الف. عراقی به خاطر توجه به قضا و قدر ب. عراقی برای توجه به عشق و برتری آن به عقل	
۸	مستفعلن	
۹	ج	
۱۰		
۱۱	الف. غزل ب. عراقی به از غم گرایی و توجه به قضا و قدر ج. استفاده از لغات عربی به کار بردن می به جای همی و... د. صورتگر ه. بیت آخر و. قرن هشت. خواجوی کرمانی ز. عبید زاکانی	
۱۲	دایه ابر بهار. بنات نبات. مهد زمین ب. بهارستان جامی	
جمع بارم : ۲۰ نمره		نام و نام خانوادگی مصحح :
		امضاء: